



ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY117

Barbora Pecková
434724, Psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 1. 5. 2015

Fakulta sociálních studií MU, 2014/2015

„Vyčítáte si, že máte málo času na děti? Stačí jim méně, než si myslíte“ (iDNES, 2015) – tento titulek mě okamžitě zaujal. Zním spoustu matek, mezi nimi i mou vlastní, která si posledních 8 let (od narození mé mladší sestry) vyčítá, že se sestrou tráví málo času. Zajímalo mě tedy, jak to s tím časem, které děti potřebují strávit s matkou.

Shrnutí článku

Hned v podtitulku je zmíněno, že si ženy často vyčítají, že se svými dětmi netráví dost času. Podle vědců je to však jen iluze, tráví s dětmi stejně času jako ženy v 70. letech. To co však dítě pozitivně ovlivňuje je pouze kvalitně strávený čas (iDNES.cz, 2015). Článek začíná konstatováním, že v roce 1975 trávily americké ženy se svými dětmi v průměru 7,3 hodiny denně, v roce 2010 se hodiny u žen zdvojnásobily (m=13,7) a u mužů ztrojnásobily (z 2,4 na 7,2 hodiny). Socioložka Melissa Milkie se rozhodla zjistit, jaký přínos to znamenalo pro děti. Vzorek se sestával z dětí od 3 do 11 let. „*Mohla bych vám doslova ukázat 20 tabulek a 19 z nich by ukázalo, že zde není žádný vztah mezi časem stráveným s dětmi a výsledky pro děti.....Nic. Zippo.*“ *Řekla Mellisa Milkie.* (Schulte, 2015). Sledovala školní prospěch, chování a emocionální stav dětí, jednalo se o dlouhodobou studii na reprezentativním vzorku amerických dětí. Ze studie vyplynulo, že nehraje roli kvantita, ale kvalita času stráveného s dětmi. Rodiče by měli dětem číst, jezdit na kole, společně si uvařit a sníst večeři apod. Důležitá je vřelost, láskyplnost a citlivost k potřebám dítěte. Pouhá přítomnost rodiče nemá žádný přínos a může i uškodit (když je matka ve stresu). Matky by se tedy měly soustředit na svou psychickou pohodu, která má na děti nezpochybnitelný vliv. Výčitky svědomí, kterými matky trpí, si vysvětlují trendem intenzivního rodičovství – čas strávený s matkou je pro dítě nenahraditelný. To však platí přibližně do 3 let věku dítěte. Dále zjistili, že u teenagerů od 12 do 17 let znamená více času stráveného s matkou menší riziko delikventního chování. Více času stráveného s rodinou snižuje riziko zneužívání alkoholu a jiných drog a má kladný vliv na matematické výsledky. Ideální je zhruba 6 hodin týdně, které rodič stráví interakcí s dospívajícím (iDNES.cz, 2015).

Shrnutí studie

Článek vychází ze studie „*Does the Amount of Time Mothers Spend With Children or Adolescent Matter?*“, provedené Melissou A. Milkie z University v Torontu, Kei M. Nomaguchi z Bowling Green State University a Kathleen E. Denny z University of Maryland. Zajímalo je, je-li množství času, který stráví matka s dítětem důležité. Dále je zajímalo, je-li důležitá kvalita tohoto času. Dále zda je tento čas důležitější v dětství či v adolescenci, a zda je důležitý i čas strávený s otcem či oběma rodiči. Hypotézy si stanovily 4: 1. Čím více času mají děti matku dostupnou, tím pozitivnější důsledky na chování, emoce a akademické výsledky. 2. Čím více času děti stráví v interakci s matkou tím pozitivnější důsledky na chování, emoce a akademické výsledky. 3. Čím více času mají adolescenti matku dostupnou, tím optimálnější budou důsledky na chování, emoce, akademické výsledky a rizikové chování. 4. Čím více času adolescenti stráví v přímé interakci s matkou, tím optimálnější budou důsledky na chování, emoce, akademické výsledky a rizikové chování. Testovány byly děti ve věku 3-11 (N=1605) a adolescenti ve věku 12-18 (N=778). Nebyly zjištěny žádné statisticky významné asociace mezi časem s matkou (oba typy) a důsledky u dítěte. Naproti tomu mezi matčiným vzděláním, rodinným příjmem, strukturou rodiny a

některými důsledky u dítěte byla nalezena spojitost. U adolescentů byly zjištěny malé důkazy pro potvrzení 4. hypotézy.

Zhodnocení

Zdá se tedy, že článek používá **výrazivo**, které možná lehce nadhodnocují a zjednodušují výsledky. U dětí nebylo zjištěno, že čas strávený s matkou má důsledky v chování, emočním prožívání či akademických výsledků dítěte, a to ani kvalitativní ani kvantitativní. Článek však uvádí zkrácené informace ve prospěch kvality stráveného času, předpokládám, že toto tvrzení je založeno na obecném přesvědčení spíše než na výsledcích studie. U adolescentů nebyl zjištěn vztah mezi optimálním chováním a časem stráveným s matkou, pouze malé indikace, článek nám však předkládá hotovou informaci, kterou můžeme brát jako dokázaný fakt, byť i samy autorky studie o těchto výsledcích hovoří s opatrností. Článek na začátku pracuje s daty, které nemám v původním znění k dispozici, článek bohužel neuvádí zdroj. Interpretace těchto dat pravděpodobně není špatná, nicméně článek používá **průměrné hodnoty, které jsou poměrně těžko srozumitelné, proto bych v článku, který je primárně určen laické veřejnosti, zvolila raději medián**. Myslím tedy, že článek výsledky značně nadhodnotil, pravděpodobně pro účely poutavosti textu a zjednodušení dat pro čtenáře. Z tohoto bych tedy vyvodila, že je třeba přijímat informace z popularizačních článků značně kriticky a přijmout, že mohou být založeny na určitých datech, která jsou pouze interpretována jako fakta.

Literatura:

- Denny, K. E., Milkie, M. A., Nomaguchi, K. M. (2015). Does the Amount of Time Mothers Spend With Children or Adolescents Matter? *Journal of Marriage & Family* 77(2), p355-372. doi: 10.1111/jomf.1270
- iDNES.cz. (15. 04 2015). *Vyčítáte si, že máte málo času na děti? Stačí jim méně, než si myslíte*. Staženo z: http://ona.idnes.cz/kolik-casu-ma-travit-matka-s-ditetem-db3-/deti.aspx?c=A150414_002614_deti_haa
- Schulte, B. (30. 03 2015). Why mothers should not feel guilty about spending no time with their children. *Independent*. Staženo z: <http://www.independent.co.uk/life-style/health-and-families/health-news/why-mothers-should-not-feel-guilty-about-spending-no-time-with-their-children-10142207.html>

Aj napriek nejakým nezrovnalostiach prácu prijímam a odporúčam do budúcnosti používať aj konkrétne hodnoty.
L.G.